

11. Liefelingsgetal

(Linkerpagina speelleerboek)

Zeven is een mooi geval,
echt mijn liefelingsgetal.

Weet je wat ik nog het liefst zou
willen?

Heel de dag door keihard ZEVEN
gillen!

Wie van jullie maakt me blij
en bedenkt een som voor mij?

Zit je klaar?

Roep dan maar.

3 erbij 4!!

Refrein 1

**Denk goed na, wat komt er
uit?**

ZEVEN!

Wat een mooi geluid.

Zit je klaar?

Roep dan maar.

5 erbij 2!!

Refrein 1

Zit je klaar?

Roep dan maar.

10 eraf 3!!

Refrein 1

Zit je klaar?

Roep dan maar.

7 eraf 0!!

Refrein 1

Zit je klaar?

Roep dan maar.

3 erbij 3 erbij 1!!

Refrein 1

(Rechterpagina speelleerboek)

Zes dat is een mooi geval,

Echt mijn liefelingsgetal.

Weet je wat ik nog het liefst zou
willen?

Heel de dag door keihard ZES
gaan gillen!

Wie van jullie maakt me blij
en bedenkt een som voor mij?

Zit je klaar?

Roep dan maar.

3 erbij 3!!

Refrein 2

**Denk goed na, wat komt er
uit?**

ZES!

Dat is een mooi geluid.

Zit je klaar?

Roep dan maar.

1 erbij 5!!

Refrein 2

Zit je klaar?

Roep dan maar.

12 eraf 6!!

Refrein 2

Zit je klaar?

Roep dan maar.

106 eraf 100!!

Refrein 2

Inhoud

- Sommen bedenken met 'zeven' en 'zes' als uitkomst en sommen bedenken met andere getallen als uitkomst.

Materialen

- Cd met rekenliedje 11;
- Speelrekenboek, pagina 42-45;
- Voor elk kind een vel papier en een pion. Per tweetal een dobbelsteen.

Tijdstip

Vanaf december of als kinderen de bewerkingstekens + en - herkennen en ze toepassen in een formele bewerking zonder context.

Gebruiksaanwijzing

Dit liedje kunt u regelmatig

gezamenlijk zingen en uitbreiden met eigen versies. Op de cd staat het liedje eerst in een uitvoering met het getal 'zeven', daarna met het getal 'zes'. Bij de instrumentale versie kunnen leerlingen een liefelingsgetal kiezen en er nieuwe sommen bij bedenken.

Toelichting

De kinderen bedenken sommen bij een bepaald getal. Het inzicht in eigenschappen van bewerkingen en relaties tussen getallen wordt zo vergroot. Deze inzichten worden weer ingezet bij het bedenken van nieuwe sommen. Als kinderen de verwisselings-eigenschap kennen ($4+3=3+4$), levert dat bij elke zelfbedachte som meteen nog een productie op. Ontdekt een

kind dat het een aftrekking kan zien als het verschil tussen twee getallen, levert dat meteen veel nieuwe sommen op: $9-2=7$, dus $10-3$ en $11-4$ ook. Als het ene getal één groter wordt, moet het andere ook één groter worden. De betere rekenaars komen al gauw met moeilijke voorbeelden op de proppen. Dat kan voor klasgenoten moeilijk zijn, maar een getallenlijn waarop de bewerking getekend is, biedt steun. Omdat de kinderen zelf sommen bedenken bij een bepaalde uitkomst, kan iedereen op eigen niveau rekenen. De betere rekenaars kunnen elkaar controleren. Als leerkracht krijgt u een beeld van het niveau dat de kinderen aankunnen en aandurven.

Lievelingsgetal • Rekenliedje 11

Suggesties

1. Luister samen naar het liedje. De stem die u hoort is van 'de leerkracht' die de kinderen steeds uitnodigt om een som te bedenken waar zijn lievelingsgetal 'zeven' (en later ook 'zes') uitkomt, zodat hij dat steeds kan uitgillen. Pagina 42 (en 43) in het speelrekenboek illustreert de situaties in het liedje. Waarschijnlijk hebben de kinderen na enkele voorbeelden door wat de bedoeling is en zingen ze mee.

2. Bespreek wat er in het liedje gebeurt. Zien de kinderen dat er allerlei verschillende sommen worden bedacht waar steeds 'zeven' uitkomt? Kloppen de opgegeven sommen ook allemaal? Wellicht zullen ze niet alle sommen begrijpen, maar dat geeft niet. Laat kinderen elkaar hierbij aanvullen. Laat kinderen zelf sommen bedenken waarvan de uitkomst ook in het liedje past. Ze controleren elkaar. U kunt het vervolgens samen zingen aan de hand van de instrumentale versie die op de cd staat. Hiervoor kunt u ook andere lievelingsgetallen nemen.

3. Op de cd staat hetzelfde lied nogmaals, maar nu met het lievelingsgetal 'zes'. De illustratie op pagina 43 van het speelleerboek hoort bij deze versie van het lied. Draai het lied en laat de kinderen zoveel mogelijk meezingen. Daarna mogen ze zelf ook sommen bedenken waar 'zes' uitkomt.

4. Bij de instrumentale versie spreekt u van tevoren samen af wat het lievelingsgetal is. Vervolgens zingt u (of een kind of de hele groep) de inleiding. Daarna mogen de kinderen steeds een som opgeven waar het lievelingsgetal uitkomt. Laat de kinderen eerst enkele mogelijke sommen op een vel papier opschrijven. Ga snel na of een som klopt, voordat deze hardop gegeven wordt. Zorg wel dat u de niet-correcte sommen op een ander moment individueel met het desbetreffende kind bespreekt. Als u de kinderen vooraf in tweetallen sommen laat bedenken, kunnen ze elkaar controleren. Verzamel eventueel op het bord een hele reeks sommen bij het lievelingsgetal. Stel voor om het getal 1 als lievelingsgetal te nemen. De kinderen ontdekken spelenderwijs dat ze dan sommen moeten opgeven, waarbij de getallen onderling één verschillen, oftewel die naast elkaar in de telrij liggen (5-4, 10-9, 100-99).

5. Het zou mooi zijn als de kinderen relaties gaan ontdekken tussen de sommen die ze zelf bedacht hebben. Wat hebben de sommen 5+5, 6+4 en 7+3

met elkaar te maken? Als er bij het eerste getal van de optelling steeds eentje bijkomt, dan moet er bij het andere getal steeds eentje af om op het lievelingsgetal te blijven uitkomen.

6. Op de cd hoort u 'de leerkracht' over zijn lievelingsgetal zingen. Gebruik een handpop of knuffel voor deze rol. Stel je voor dat de knuffel alleen maar 'zeven' kan zeggen. Hoe kun je nou doen alsof hij echt kan rekenen? De kinderen geven steeds een som en de knuffel geeft het goede antwoord. Hij zwijgt als de som niet klopt.

7. Als extra uitbreiding kunt u ook los van dit lied de kinderen allerlei sommen laten bedenken bij een gegeven getal. De kinderen krijgen zo de gelegenheid om op hun eigen niveau sommen te bedenken. In een bespreking besteedt u aandacht aan eventuele relaties tussen de bedachte sommen.

Speelrekenboek

Pagina 44

Lievelingsgetallen

Op het blad staan drie lievelingsgetallen: 7, 8 en 9. De kinderen rekenen de sommen uit. Het sommenkaartje krijgt de kleur van het lievelingsgetal dat de uitkomst vormt. Bij elk lievelingsgetal horen zes sommen. Tot slot bedenken de kinderen nog bij elk lievelingsgetal twee sommen, dus in totaal zes nieuwe sommen.

Pagina 45

Win mijn hart

De kinderen kiezen voorafgaand aan het spel ieder één van de vier gegeven getallen. Tijdens het spel berekenen ze steeds de uitkomst van de som waar ze op uitkomen. Is de uitkomst hun lievelingsgetal, dan mogen ze vier hokjes verder. Is de uitkomst het lievelingsgetal van een medespeler, dan mag die vier hokjes verder. Is het een ander getal, dan gebeurt er niets. Wie het eerst precies op het hart komt, is de winnaar.